

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Domnarvets skola i Borlänge
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Domnarvets skola. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fem utvecklingsområden som angetts i beslut den 12 december 2025

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Domnarvets skola senast den 3 juni 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Borlänge kommun har inkommit med en sådan redovisning den 2 juni 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Borlänge kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Borlänge kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Borlänge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Borlänge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Borlänge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen ännu inte har vidtagit åtgärder som gör att lärarna i alla ämnen och årskurser använder läromedel för att skapa sammanhang och progression. Rektorn har informerat all personal vid arbetsplatsträff om det lagstadgade kravet att varje elev ska ha tillgång till läromedel. Rektorn har därefter initierat ett arbete för att säkerställa att kravet uppfylls. Detta arbete pågår genom en systematisk kartläggning av lärarnas behov av läromedel och lärarhandledningar. Samtliga ämneslag och stadier har fått i uppdrag att redovisa vilka inköp som krävs för att eleverna ska ha tillgång till läromedel både i undervisningen och vid hemarbete. Ämneslagen och arbetslagen önskar köpa in enhetliga och kompletterande läromedel i samhälls- och naturorienterande ämnen, svenska och läsning för att säkerställa att alla elever i år F–9 har egna läroböcker och lärarna önskar tillgång till lärarhandledningar. Skolan har ännu inte gjort några inköp av läromedel, men har avsatt pengar för inköp av läromedel under höstterminen 2026.

Huvudmannen förväntar sig att kartläggningen ska ge rektorn ett tydligt underlag för att följa upp vilka läromedel som köps in och hur de påverkar elevernas resultat. På sikt förväntas detta bidra till ökad likvärdighet och

bättre kunskapsutveckling genom att elevernas progression kan följas mer systematiskt i relation till det material som används.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter inom ramen för de planerade åtgärderna som ännu inte påbörjats.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen ännu inte genomfört åtgärder som gör att eleverna har möjlighet att använda läroböcker utanför undervisningstid. Skolenheten har kartlagt tillgången till läromedel och inköp planeras ske under höstterminen 2026. Huvudmannen förväntar sig att enhetligare läromedel och ökad tillgång till läroböcker ska stärka undervisningens likvärdighet och elevernas kunskapsutveckling genom att skapa bättre förutsättningar för likvärdig undervisning både i och utanför klassrummet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter inom ramen för de planerade åtgärderna som ännu inte påbörjats.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har stärkt ledningen och samordningen av arbetet med att se över tillgången till

läromedel. Skolenheten har också en plan för att fler läromedel ska köpas in under höstterminen 2026. Rektorn har organiserat så att lärarna regelbundet följer upp hur läromedlen fungerar genom veckovisa möten och särskilda analysdagar. Vid samtliga ämneslagsmöten då analys skett har rektorn och biträdande rektorn varit närvarande, lett mötet och tillhandahållit analysfrågor. Lärarna skulle exempelvis bedöma tillgången till läromedel, deras effekt på elevernas resultat, styrkor och brister i materialet, hur bristerna hanteras, elevernas upplevelser samt behov av förändringar.

Huvudmannen beskriver i redovisningen att det stärkta arbetet höjt kvaliteten i verksamheten eftersom de gemensamma analyserna resulterat i att skolledningen snabbt kunnat fånga upp behov och sätta in insatser. På längre sikt förväntar sig huvudmannen att utvecklingsarbetet ska leda till bättre kunskapsutveckling för eleverna och ett mer produktivt kollegialt samarbete.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolenheten har samordnat arbetet när det gäller användandet av läroböcker och andra läromedel i ämneslagen. Lärarna har fått avsatt tid för att jämföra, diskutera, utvärdera och analysera utifrån ett gemensamt användande av läromedel. Huvudmannen beskriver att ett större mått av likvärdighet och jämförbarhet har bidragit till att utvecklingsarbetet har blivit mer medvetet och strukturerat. Vidare uppger huvudmannen att när alla lärare arbetar med samma läromedel blir det tydligt hur varje lärare använder läromedlet för att fördjupa och stärka elevernas kunskaper, vilket i sin tur öppnar för professionella samtal om vad som kännetecknar god pedagogik och ett gott ledarskap.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 5

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att både huvudmannen och skolenheten har stärkt det systematiska kvalitetsarbetet genom att ett tydligt läromedelsperspektiv nu ingår i analysen av elevernas målluppfyllelse. Ämneslärarna ges tillfälle till schemalagda läromedelsdiskussioner för att diskutera hur olika läromedel påverkat kunskapsresultaten, hur lärare använt läromedel i undervisningen samt om läromedlen passar det aktuella elevunderlaget. På huvudmannanivå har läromedelsperspektivet lagts till i mallen för verksamhetsrapporter. Utifrån skolenhetens kartläggning och analys av läromedelsbehoven är inköp av nya läromedel planerade till höstterminen 2026. Effekter av arbetet som huvudmannen ser på längre sikt är att huvudmannen får en samlad bild av skolornas arbete och kan säkerställa att effekter av läromedelsanvändningen analyseras. På skolenhetsnivå förväntas det systematiska kvalitetsarbetet leda till större likvärdighet, jämförbarhet och överblickbarhet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Ewa Mölleryd, utredare.

I den slutliga handläggningen har utredare Malin Larsson medverkat.

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.